

Parentation om Kerstin Osborne av Sara Jonasson

Många av oss som sitter här idag känner Tetta, som på flera sätt blev Sundöregrenens Grand Old Lady. Hon hade inga egna barn, men räckte till för oss alla. Hela släkten var hennes närmaste familj.

Tetta, som egentligen hette Kerstin, föddes 1911 som det sjunde barnet i barnaskaran på Sundöre i Landskrona, alltså dotter till borgmästarparet August och Elisabeth. En av hennes systrar var min mormor, Hillevi.

Vid mitt dop 1966 blev hon min gudmor, ett uppdrag som hon genast tog på stort allvar. Inte i någon religiös bemärkelse direkt, utan snarare som "a fairy godmother". Den jul då jag var 13 och Tetta 68 uppfyllde hon min hetaste önskan: en Salomonryggsäck! Lyckan var fullständig både på vägen till och från skolan.

Men hon kunde vara sträng också och rättade gärna mig och mina systrar när hon tyckte att vi inte talade ordentligt. Min syster Marie blev särskilt uppretad när Tetta kallade henne Majje, eftersom hon ännu inte kunde säga R. "Tetta kan knappt och hållet pjata jent. Hon säger ju Majje", sa hon irriterat till våra föräldrar.

Under min barndom och uppväxt var Tetta alltså en urgammal, lite sträng, men oerhört generös tant. Det var inte förrän jag flyttade till Lund för att studera 1988 som jag började lära känna henne lite närmare. Tetta var då 77 år gammal och pensionär sedan 12 år. Att hon hunnit med en del innan dess insåg jag snart.

Efter studierna i Lund på 1930-talet genomgick hon en bibliotekarieutbildning i Stockholm 1938 och arbetade sedan på olika ställen, bl.a. Dicksonska biblioteket i Göteborg där hon fick sin sväger Nils Genell, min morfar, som chef. Så småningom blev hon bibliotekskonsulent vid Skolöverstyrelsen i Stockholm, med ansvar för inspektionen av landets kommunala bibliotek. Under sin tid i Stockholm organiserade och utvecklade hon också föregångaren till dagens Bibliotekshögskola. Hon var en uppskattad rektor och skicklig pedagog.

Tetta skapade med tiden ett enormt kontaktnät inom biblioteksvärlden, inte bara i Sverige. 1953 träffade hon den engelske bibliotekarien Edgar Osborne på en konferens i Tylösand. Det sa klick och 1957 blev Tetta Kerstin Osborne. Jag minns själv inte mycket av Edgar, men en historia har fastnat. Edgar var på väg till Landskrona när han fick frågan av en medpassagerare om han möjligen kände familjen Munck. "Know them? I'm married to them!" svarade Edgar.

1960 blev Tetta stadsbibliotekarie i Lund. Genast satte hon igång att driva projektet med en ny biblioteksbyggnad. Det blev en segsliten kamp, bl.a. mot universitetet som inte ville släppa ifrån sig den tilltänkta tomten. Det tog 10 år, men Tetta gick segrande ur striden och såg till att bygget slutligen blev en modern pärla mitt i Lunds innerstad. Hennes ande svävar över huset och numera finns också, till hennes minne, en vacker bok planterad nära den västra gaveln. Den är lång och rak och påminner på något sätt om Tetta själv.

Det är ingen tvekan om att hon var högt uppskattad av bibliotekssverige. Det märktes inte minst vid hennes död, då runorna fullkomligt svämmade över av uppskattning, inte bara av hennes yrkesmässiga stordåd utan också hennes personlighet.

"Hon var en social ackvisition, hon syntes överallt, hon kände alla och alla ville känna henne", skrev till exempel Jan-Eric Malmquist i Biblioteksbladet.

Tetta var högt uppskattad av sin släkt. Hon var mycket släktkär och kunde utan att tveka rabbla upp en oerhörd massa namn och födelsedatum och släktband hit och dit. Ibland, när det verkade extra viktigt, brukade jag nicka och hålla med, för att liksom hålla flytet uppe i berättelserna. "Jodå, Millie ja! Det vet jag. Och faster Claras kusin ..." Jag hade gett upp för länge sen. Inte kan man hålla reda på alla dessa människor! Men Tetta kunde. Och ville! Och på jularna vällde julkorten in.

Hon var också mycket generös mot oss släktingar och delade ut en slant lite här och där när hon tyckte att det behövdes. Jag tror det var en stor glädje för henne att ha denna möjlighet.

När jag var liten var Tetta jättegammal. Men ju äldre jag själv blev desto yngre blev hon, på något vis. Den Tetta jag till slut kände och älskade var en härlig människa. Hon var lång, stilig, kraftfull, generös, omtänksam, rolig, nyfiken och alltid intresserad av samtiden och vad som var på gång i Lund och världen. I min bekantskapskrets var hon den första som köpte en CD-spelare. Och den sista som skaffade frys. Jag minns att hon frågade mig om jag kunde rekommendera någon modern skrift om hur man fryser in. Den enda hon hade hittat var från 50-talet.

Hon tyckte mycket om att fotografera och var en bitvis riktigt skicklig fotograf. Många jul- och födelsedagskort innehöll någon aktuell s.k. skrytbild som hon tagit.

Tjörn var ett av Tettas favoritställen. Där hade min mormor sin sommarstuga och Tetta tillbringade ett antal somrar där. När hon blivit så gammal att hon slutat köra bil tog hon helt enkelt taxi mellan Tjörn och Lund, men hon var noga med att tvinga taxichauffören att stanna halvvägs och dricka en kopp kaffe. Hon var också noga med att bjuda på kaffet och se till att taxametern gick under tiden!

När min syster Stintan skulle gifta sig med sin Kimmo hade jag lovat Tetta att hon skulle få åka med mig till Simrishamn, där bröllopet hölls. Kvällen innan blev jag påkörd, min bil blev totalkvaddad och jag själv blev ganska omskakad. Jag ringde Tetta och berättade. "Det här ordnar jag", sa Tetta och la på luren. Dagen efter gled Tetta, min dotter Tova och jag elegant in till bröllopet med Lunds färdtjänst!

Hon älskade blommor, speciellt gula rosor, framför allt dem på Sundöre. Vitsippor var en annan favorit och dem ville hon helst uppleva i Dalby Hage utanför Lund. Många av oss har nog varit en tur dit i hennes sällskap. Jag minns särskilt en gång, när vi mötte en gammal bekant till Tetta. Hon presenterade mig som sitt gudbarn, men så råkade hon kalla Tova för sitt barnbarn. När bekantingen hade gått vidare tittade Tetta på mig och sa att "det blev visst fel, men strunt samma, Tova kan väl vara mitt barnbarn".

Tja, vi hoppade förstås över en generation, men strunt samma, som sagt. Faktum var att Tetta var lite som en mormor för mig när jag först kom till Lund. Jag kunde alltid hälsa på henne och där var allt välbekant och tryggt. En sherry före maten, Tettas köttgryta med morötter, som hon påstod var den enda rätt hon kunde laga, korintkakan till jul. Pelargonerna på sina uppochnervända krukor i fönstret, utsikten som ändrats så mycket under Tettas 40 år i huset på Warholms väg. Själv bodde jag en bit bort, på Helsingkrona nation, och från mitt fönster såg jag Tettas. Någon sen kväll när jag kom hem från en fest kunde jag se att hon hade ljuset tänt. Förmodligen gick hon upp och gjorde sig en kopp mjölkakaffe innan hon gick tillbaka till sängen.

Två dagar före sin 100-årsdag somnade Tetta stillsamt in, som den sista i sin stora syskonskara. För många av oss var det en epok som gick i graven, men också en personlig förlust. För mig blev Lund lite tomt och platt utan Tetta och jag saknar henne lite hela tiden.

Sara Jonasson